

27 mei 2020

ACCOUNTANTSVERSLAG 2019

Gemeente Aalsmeer

IBDO

Aanbiedingsbrief

Gemeente Aalsmeer
T.a.v. het college van B&W
Postbus 253
1430 AG AALSMEER

Amstelveen, 27 mei 2020
Kenmerk: RB/JvS/EdG/DvdS/AA20-0860

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA

VOLGENDE PAGINA

DASHBOARD

AANBIEDINGSBRIEF

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2019 van gemeente Aalsmeer (hierna te noemen 'gemeente Aalsmeer' of 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 20 november 2019, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2019. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle. Een samenwerking met een aantal inefficiënties van beide zijden die veel vertraging veroorzaakte, de maatregelen rond de coronacrisis die ons parten speelde, maar wel een samenwerking waar een ieder zijn uiterste best heeft gedaan.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

H.C.J. Bot RA

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD ACCOUNTANTSCONTROLE

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- ▶ De jaarrekening 2019 is getrouw en rechtmatig.
- ▶ De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.
- ▶ De onzekerheden als gevolg van het coronavirus zijn toereikend toegelicht.
- ▶ Ongecorrigeerde controleverschillen blijven onder de goedkeuringstolerantie.
- ▶ Jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.

GRONDEXPLOITATIES

GRONDEXPLOITATIES

- ▶ 2019 zijn geen resultaten genomen, wel is de voorziening op De Tuinen toegenomen met € 0,4 miljoen
- ▶ Verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten € -13,9 miljoen, reeds genomen winst op deze projecten € -2,5 miljoen (18%). Nog te nemen resultaat 2020 e.v. € -11,4 miljoen.
- ▶ De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 68 miljoen, hiermee is reeds ruim 36% van de verwachte opbrengsten (totaal € 191 miljoen) gerealiseerd.
- ▶ De nog te realiseren kosten bedragen € 53 miljoen, hiermee is reeds ruim 26% van de verwachte kosten (totaal € 204 miljoen) gerealiseerd.

RESULTAAT 2019

(x €1.000)	2019	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-283	1.770
Mutatie reserves	962	330
Resultaat	679	2.100

Het resultaat 2019 wijkt ongeveer 1,4% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Aalsmeer is in control als het gaat om de resultaat prognoses.

ONTWIKKELING SOCIAAL DOMEIN

SOCIAAL DOMEIN

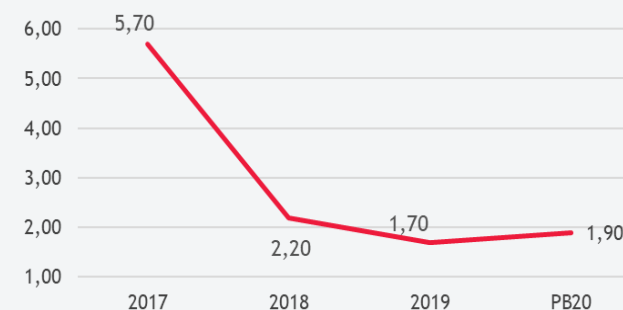
- ▶ Bestedingen sociaal domein nemen verder toe naar € 9,8 miljoen (2018; € 8,9 miljoen).
- ▶ Aalsmeer heeft in 2019 voor het onderdeel Jeugd niet gewerkt met vaststellingsovereenkomsten, hierdoor wordt de zekerheid omtrent de prestatielevering behaald met behulp van productieverantwoordingen, controleverklaringen accountants, interne controlemaatregelen en enquêtes onder cliënten. In 2018 zijn voor een groot aantal zorgaanbieders wel vaststellingsovereenkomsten gesloten, dit resulteert voor 2019 in een hogere onzekerheid omtrent de prestatielevering.
- ▶ De procedures en controles binnen de AA organisatie borgen de getrouwheid van de lasten voor 2019, hier zijn geen verschillen geconstateerd boven onze rapporteringsgrens.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- ▶ Er zijn twee getrouwheidsfouten en sociaal domein drie onzekerheden resterend. Deze zijn cumulatief onder materialiteit.
- ▶ Onrechtmatigheid in de (EU) aanbestedingen is nihil
- ▶ Onzekerheid in het sociaal domein € 1.263.000. (paragraaf 4.2)
- ▶ AA organisatie is in control over haar AO/IB en processen, hoewel verbeterpunten bestaan.
- ▶ VIC voldoet niet aan de vereisten van COS 610 om er op te steunen, maar de VIC vormt wel het sluitstuk van de AO/IB.

UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 De jaarrekening is getrouw
- 2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening
- 2.3 Coronavirus en de jaarrekening 2019

2.1 De jaarrekening is getrouw (1/2)

De jaarrekening
2019 is getrouw

Resterende
controleverschillen per
saldo € 70.000

Wij hebben bij de jaarrekening 2019 van de gemeente Aalsmeer een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang welke door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij hebben op basis van de omvang van de lasten 2019 besloten dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 (5% materialiteit) rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Afrekening 2019 Oosteinderweg fase 1 niet opgenomen in de nog te betalen schulden	-60.000	-	-
Resultaatsneming Green Park niet tussentijds verantwoord	130.000	-	-
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo		140.000	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN		155.000	4.2
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN		968.000	4.2
Totaal	70.000	1.263.000	

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Het college heeft gemotiveerd aangegeven waarom zij deze verschillen niet heeft verwerkt en dat zij van oordeel is dat deze posten zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel. Deze verschillen en de analyse van de impact zijn bevestigd in de bevestiging van het college bij de jaarrekening.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.023.000 voor fouten en € 3.069.000 voor onzekerheden.

2.1 De jaarrekening is getrouw (2/2)

Totaal gecorrigeerde
controleverschillen
€ 10,2 miljoen

Wij hebben, voor zover mogelijk, het college verzocht om deze controleverschillen te corrigeren. Onderstaande controleverschillen op basis van het eerste concept jaarverslag zijn allen gecorrigeerd.

Gecorrigeerde controleverschillen			
POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
C1 Regeling Reductie Energieverbruik het beschikkingsbedrag niet ingevuld in de concept SiSA bijlage	164.000		Paragraaf 4.4
Toelichting aandeelhouderschap Stedin ontbreekt in de toelichting	nihil		-
Onjuiste cijfers verbonden partijen opgenomen in de toelichting bij de concept jaarrekening	nihil		-
Voorziening Grondexploitatie de Tuinen onterecht afgeboekt in 2019	7.500.000		(reclass)
Einsteinstraat onterecht als BIE verantwoord, betreft nog een AGIV	87.000		(reclass)
Faciliterend grondbeleid opgenomen onder OHW in plaats van kortlopende vordering	2.460.000		(reclass)
Totaal	10.211.000	-	

2.2 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2019 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Onrechtmatigheidsfout en € 0,6 miljoen.
Onzekerheden onrechtmatigheid € 1,2 miljoen

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	190.000	-	Zie 2.1 absolute controleverschillen
Sociaal domein - pgb Jeugdzorg en Wmo		140.000	4.2
Sociaal domein - Wmo ZIN		155.000	4.2
Sociaal domein - Jeugdzorg ZIN		968.000	4.2
Overschrijding investeringskredieten	443.000		Zie jaarrekening pag. 160
Aanbestedingsrechtmatigheid	-		
Totaal	633.000	1.263.000	

Aandachtspunt auditcommissie: juist doorlopen van de Europese aanbestedingsprocedure

Op verzoek van de auditcommissie hebben wij bij onze controle aandacht besteed aan de juistheid van het doorlopen van de Europese aanbestedingsprocedure. Wij hebben bij onze controle geen onrechtmatigheden geconstateerd.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid. De goedkeuringstolerantie bedraagt € 1.023.000 voor fouten en € 3.069.000 voor onzekerheden.

De onzekerheden als gevolg van het coronavirus zijn toereikend toegelicht.

Coronavirus en de jaarrekening 2019

De situatie en ontwikkelingen rond het coronavirus veranderen per dag. De langetermijnpact op de maatschappij en economie zijn hoogst onzeker. Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op gemeente Aalsmeer. Daarbij gaan wij uit van de aanwijzingen van onze beroepsorganisatie (NBA) en de Commissie BBV die breed in de sector moeten worden toegepast. Hierover hebben wij overleg gevoerd met de organisatie en het college van burgemeester en wethouders.

De belangrijkste gevolgen voor gemeente Aalsmeer voor zover deze op dit moment zijn in te schatten zijn volgens het college:

- ▶ Aalsmeer is gestart met het uitwerken van een lokaal ondersteuningspakket (o.a. uitstel betalingen OZB niet-woningen, opschorten inning huur en niet vorderen subsidie instellingen, noodfonds ad 2 mio).
- ▶ De uitvoering van de verruimde bijzondere bijstand, die het rijk als maatregel heeft aangekondigd, is vanaf 24 maart 2020 operationeel.
- ▶ Aalsmeer heeft een solide financiële positie. Er wordt een onderbouwde kostenraming voor het lokale pakket noodmaatregelen opgesteld. De financiële consequenties hiervan worden verwerkt in de Bestuursrapportages van 2020.

De uitbraak van het coronavirus wordt gezien als een gebeurtenis na balansdatum, aangezien de uitbraak van dit virus pas in de loop van januari 2020 van wezenlijke omvang werd. Voor de jaarrekening 2019 houdt dit in dat, in lijn met de verslaggevingsrichtlijnen hieromtrent, een toelichting rondom (de impact van) het coronavirus is opgenomen bij de in de toelichting opgenomen gebeurtenissen na balansdatum (pagina 181).

Daarnaast is in het jaarverslag een beschrijving opgenomen van de belangrijkste risico's en onzekerheden waaronder een beschrijving van de wijze waarop de bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening behoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed (pagina 76) en is aandacht besteed aan (de impact van) het coronavirus.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden hebben wij de aanvaardbaarheid en toereikendheid van deze toelichtingen beoordeeld.

Zoals hierboven genoemd is het onduidelijk wat voor de langere termijn de gevolgen zijn van het coronavirus. Wij onderhouden graag contact met u in de tussentijd en zijn bereid en bereikbaar om u te ondersteunen waar nodig en mogelijk.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2019

3.2 Uw financiële positie vergeleken

3.1 Resultaat 2019

Resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,4 miljoen (1,4%)

De afwijkingen van het resultaat ten opzichte van de begrote lasten is minimaal

Het resultaat van gemeente Aalsmeer over het jaar 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 1,4 miljoen voordelig. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

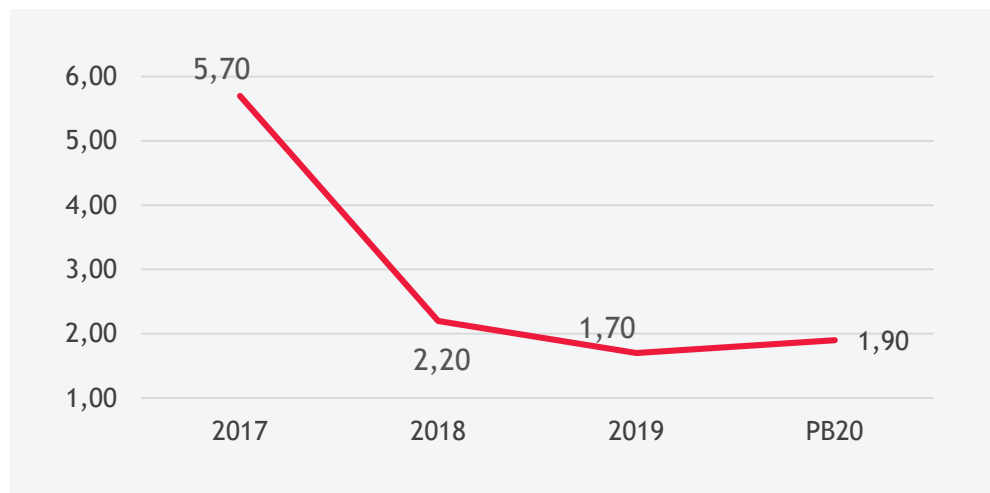
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2019	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN % TOTALE LASTEN
Saldo van baten en lasten	-283	1.770	2.053	-2,0%
Mutatie reserves	962	330	-632	0,6%
Resultaat	679	2.100	1.421	-1,4%

Voor de belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen verwijzen wij naar de toelichting in de jaarrekening onder “Analyse resultaat” vanaf pagina 131.

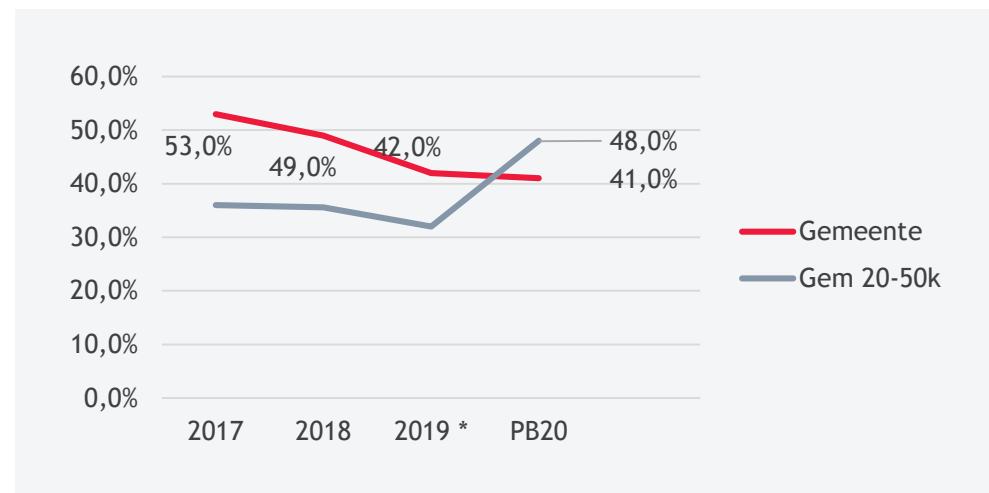
Het resultaat 2019 wijkt ongeveer 1,4% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces.

3.2 Uw financiële positie vergeleken (1/3)

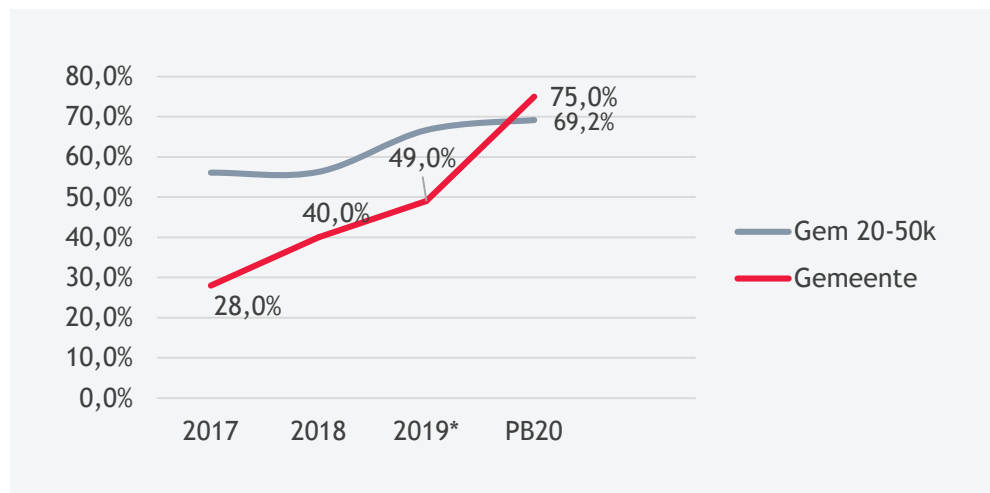
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

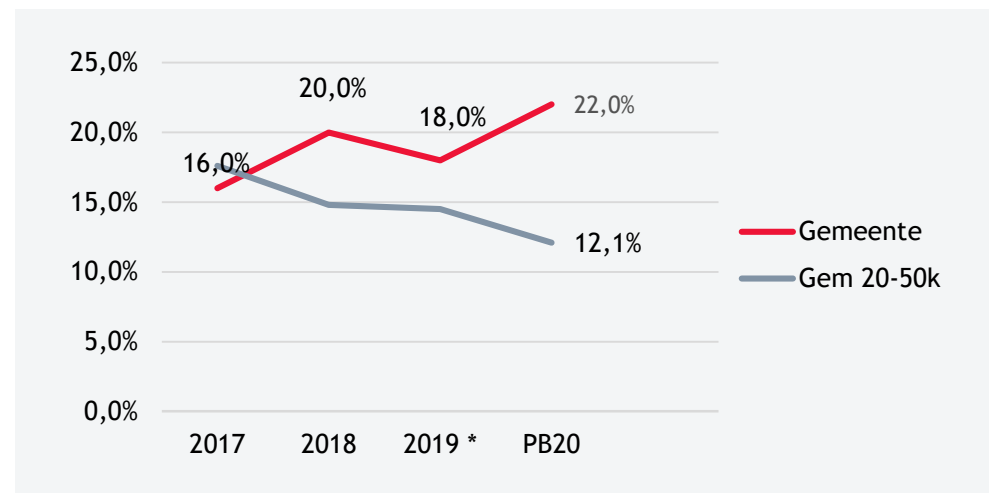
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

*2019 betreft realisatie Gemeente Aalsmeer, tegen begroting gemiddelde gemeente. De bron voor de gemiddelden "Gem 20-50K" betreft het gemiddelde over 2017 en 2018 en begrotingen 2019 en 2020 voor gemeenten in de categorie 20.000-50.000 inwoners. Data gebaseerd op www.findo.nl

3.2 Uw financiële positie vergeleken (2/3)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Signaleringswaarden GTK 2020

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 gaat gelden. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente.

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	$< 90\%$	90% - 130%	$> 130\%$
Solvabiliteitsratio	$> 50\%$	20% - 50%	$< 20\%$
Grondexploitatie	$< 20\%$	20% - 35%	$> 35\%$
Structurele exploitatieruimte	$> 0\%$	0%	$< 0\%$
Belastingcapaciteit	$< 95\%$	95% - 105%	$> 105\%$

3.2 Uw financiële positie vergeleken (3/3)

Uw financiële positie is sterk

Uw weerstandsvermogen is uitstekend

De gemeente kan aan haar langetermijnverplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is neutraal

Weerstandsvermogen gemeente Aalsmeer is ruim voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 12,4 miljoen. In het weerstandsvermogen ultimo 2019 is geen bedrag meegeteld aan vrij aanwendbare bestemmingsreserves. Ingeval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Aalsmeer heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 7,4 miljoen. Het weerstandsvermogen van de gemeente Aalsmeer is volgens het GTK2020 uitstekend te noemen.

Solvabiliteit en netto-schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2019 42%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Aalsmeer in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 49%. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van de signaleringswaarden volgens het gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK2020).

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente Aalsmeer is neutraal doordat de grondpositie (de waarde van de grond) ten opzichte van de totale baten een redelijk deel is. De ratio grondexploitatie < 20% is het minst risicovol te noemen volgens het GTK2020, Aalsmeer ligt daar net boven. Binnen gemeente Aalsmeer ligt bij de grondexploitaties De Tuinen een meer dan gemiddeld financieel risico.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.2 Sociaal domein uitgelicht
- 4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
- 4.4 BBV, WNT en SiSa
- 4.5 Begrotingsrechtmatigheid
- 4.6 Significante schattingsposten

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (1/2)

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2019

In voering rechtmatigheidsverantwoording 2021

Notitie commissie BBV en BADO (verwacht)

Invoering naar onze mening een kans

Interne beheersing

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven, etc.)

Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021

Met ingang van 2021 moeten colleges van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. Dit heeft aanzienlijke gevolgen voor de (interne) beheersing van gemeentelijke organisaties en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Een uitdaging, maar naar onze mening ook een kans voor gemeenten.

Uit de notitie van de commissie BBV blijkt dat er een standaard model van de verklaring komt, rechtmatigheid wordt beperkt tot drie rechtmatigheidsaspecten, de raad de tolerantiegrenzen kan bepalen (tot 3%) en bevindingen moeten worden opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering. De commissie BADO komt naar verwachting ook nog met een nadere uitwerking en toelichting.

BDO ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerend rol van de raad te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om fundamentele vragen als:

- Op welke onderwerpen en met welke diepgang wilt u gemeenteraad kaders stellen en controleren?
- In hoeverre werkt u als college rechtmatig en/of bent u in control?
- In hoeverre is uw bedrijfsvoering, interne controle en IT beheer op orde en wat is ervoor nodig om daar te komen?
- En misschien wel de moeilijkste vraag van allemaal: wat zijn uw ambities (zie ook vorige paragraaf en onze managementletter) en is uw huidige organisatie in staat is om aan die doelen en verwachtingen te voldoen?

In onze visie zijn er drie varianten waar u als gemeente naar kunt streven:

Drie varianten:

1. Minimale
2. Ambitie
3. ICS

1. De minimale variant van de rechtmatigheidsverantwoording

In deze variant zorgt het college (in afstemming met raad en accountant) voor een interne beheersing specifiek gericht op de rechtmatigheidsverantwoording. Dat betekent dat de interne controles zodanig systeem- of gegevensgericht gepland worden, dat het college tot een gedegen onderbouwd oordeel kan komen over de rechtmatigheid. De aanpak wordt vastgelegd in het interne controleplan en vanwege de relatie met de controle van de getrouwheid afgestemd met de accountant.

2. De ambitie variant

In deze variant gaat de gemeente een stapje verder en gebruikt de rechtmatigheidsverantwoording als impuls om de bedrijfsvoering te verbeteren. Middels een plan van aanpak wordt uitgewerkt wat de ambitie van de gemeente is ten aanzien van de AO/IB (systeemgericht), IT- beheer en VIC. Daarbij wordt de gehele organisatie betrokken, bijvoorbeeld middels het zogenaamde 'Three Lines of Defence'- model, zodat ook de verantwoordelijke managers in de eerste en tweede lijn mede verantwoordelijk worden voor het rechtmatigheidsbeheer. Om dit ook in de organisatie vorm te geven zal meer tijd vragen.

3. De in control statement

Deze variant gaat nog weer een stap verder. In dit geval verklaart het college niet alleen getrouw/rechtmatig te hebben gewerkt, maar ook dat het systeem van interne beheersing en risicomanagement toereikend is om de risico's te beheersen, ofwel dat de organisatie 'in control' is. Hiervoor moet een specifiek normenkader worden afgesproken, dat verder kan gaan dan alleen interne procedures (compliance) maar ook kan gaan over de beheersmaatregelen ten aanzien van operationele en strategische doelen. In dit normenkader zouden bijvoorbeeld ook de activiteiten op het gebied van het sociaal domein kunnen worden opgenomen of prestaties ten aanzien van duurzaamheid (afhankelijk van de behoefte van college en raad).

Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2021 (vervolg)

Kijkend naar deze drie varianten zal de eerste variant voor 2020 al de nodige inspanning kosten. De tweede variant is wat ons betreft op langere termijn te adviseren, omdat dit een goede impuls kan zijn voor de bedrijfsvoering. Rechtmatigheid is immers ook de verantwoordelijkheid van de gehele organisatie en niet alleen het probleem van de IC- afdeling of controllers. De derde variant zal naar onze inschatting, zeker op korte termijn, voor veel gemeenten meer tijd vergen.

In alle gevallen zal het jaar 2020 gebruikt moeten worden om een plan van aanpak te schrijven gericht op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hiervoor moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Informeren en afstemmen van deze ontwikkeling met raad, college en organisatie.
2. Opstellen business case 'rechtmatigheidsverantwoording'.
3. Vormen projectteam en opstellen plan van aanpak.
4. Uitvoering en implementatie.
5. Afgeven rechtmatigheidsverantwoording.
6. Evaluatie business case.

Wij zijn graag bereid met u van gedachten te wisselen over de verdere uitwerking hiervan. Daarnaast hebben wij deskundige collega's die naast het meedenken kunnen assisteren bij de uitwerking en implementatie.

Varianten 1 en 2 meest reëel

Advies: opstellen Business Case en plan van aanpak

4.2 Sociaal domein uitgelicht (1/3)

Sociaal domein 2019
bedragen circa
€ 10 miljoen aan zorg
in natura

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van gemeente Aalsmeer (exclusief toerekening formatie) met betrekking tot het sociaal domein bedragen voor de zorg in natura over 2019 circa € 10 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2019	2018
Jeugdzorg ZIN	6.300	5.700
Wmo ZIN	3.100	2.800
Participatiewet	400	400
Totaal	9.800	8.900

4.2 Sociaal domein uitgelicht (2/3)

Fout pgb mede
gebaseerd op
projectiebrieven

Geraamde fout in de persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2019 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een afkeurend oordeel. Ten aanzien van de rechtmatigheidsfouten zijn de foutpercentages opgenomen in de gemeente specifieke projectiebrieven. Voor gemeente Aalsmeer zijn de percentages voor rechtmatigheidsfouten en voor getrouwheidsfouten voor zowel de Wmo als Jeugdzorg opgenomen in onderstaande tabel:

PGB PER CATEGORIE	FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSFOUT	FINANCIËLE GETROUWHEIDSFOUT
Jeugdzorg	1,53%	1,45%
Wmo	1,41%	1,41%

Rechtmatigheid fouten
pgb € 6.000

De financiële rechtmatigheidsfout voor pgb voor de gemeente Aalsmeer is onder de rapporteringstolerantie. Voor de getrouwheidsfouten geldt dat deze gelijk zijn voor alle gemeenten in Nederland. Daarnaast bestaat er geen verschil tussen de verantwoording in de jaarrekening en de verantwoording van de SVB. De getrouwheidsfout voor de PGB's is eveneens onder de rapporteringstolerantie.

Geen financiële fouten
pgb

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, de controles op betalingen en de controleverklaring van zorginstellingen, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. De processen van pgb Jeugdzorg en Wmo lopen op een aantal onderdelen verschillend, waardoor voor Jeugdzorg en Wmo niet dezelfde zekerheid wordt verkregen. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat de gemeente Aalsmeer hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb geraamd op circa € 140.000, bestaande uit € 80.000 Wmo en € 60.000 Jeugdzorg.

Onzekerheden pgb
geraamd op €140.000

Wij hebben een review gedaan en kunnen steunen op de werkzaamheden van de accountant van de SVB. Daarbij concluderen wij dat de formele fouten zoals geconstateerd door de accountant van de SVB geen impact hebben op het rechtmatigheidsoordeel over de jaarrekening 2019 van uw gemeente.

4.2 Sociaal domein uitgelicht (3/3)

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Afwijkingen bij productie-verantwoordingen beperkt

Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 155.000

Resterende onzekerheid Jeugdzorg ZIN circa € 968.000

Wmo ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2019 circa € 3,3 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit de AA organisatie. De AA organisatie heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN vraagt de gemeente Aalsmeer per zorginstelling om finaal af te rekenen middels een vaststellingsovereenkomst, welke door gemeente en zorginstelling is ondertekend.

Bij een aantal zorginstellingen is het niet gelukt om tijdig deze finale afrekening rond te krijgen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Uit de controle blijken geen onjuistheden. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de vaststellingsovereenkomsten ramen wij het bedrag van deze resterende onzekerheid in totaliteit op € 155.000 van de € 283.000.

Jeugdzorg ZIN

Ten aanzien van de jeugdhulp heeft de gemeente Aalsmeer zorginstellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten inzake jeugdhulp vraagt de gemeente Aalsmeer bij zorginstellingen om een verklaring conform het landelijke protocol (productieverantwoording en controleverklaring). Uit onze controle blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht.

De opgave van de Jeugdzorg ZIN van de verschillende zorginstellingen is laat beschikbaar gesteld aan uw gemeente. Hierdoor heeft uw gemeente geruime tijd weinig zicht gehad op de definitieve kosten voor de Jeugdzorg ZIN. Uit de ontvangen verantwoording van verschillende zorginstellingen blijkt dat van een aantal zorginstellingen nog onvoldoende controle-informatie is ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. In de financiële verantwoording Jeugdhulp 2019 is voor een bedrag ad € 1.614.000 aan onzekerheden geconstateerd. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, het cliënt-ervaringsonderzoek, de uitkomsten van de in 2019 ontvangen controleverklaringen, ramen wij het bedrag van de resterende onzekerheid in totaliteit op circa € 968.000.

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

De veruit grootste balanspost met betrekking tot onderhanden projecten betreft de voorraden (grondexploitaties). Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij bij onze controle de grondexploitaties diepgaand gecontroleerd.

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- ▶ **Planning:** is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- ▶ **Programming:** in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- ▶ **Prijs:** inherent gevolg van de economische crisis is dat de verkoopprijzen van woningen en dus van grond onder druk staan. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2019 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze zijn gewaardeerd en of er mogelijk een (aanvullende) verliesvoorziening moet worden getroffen.

Ontwikkelingen grondexploitaties

2019 genomen resultaat bedraagt nihil (begroot € 0,1 miljoen). De belangrijkste lopende grondexploitaties betreffen De Tuinen en Greenpark. In de jaarrekening zijn deze toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en in de toelichting bij de balans.

- ▶ Voor de grondexploitatie De Tuinen, waar besluitvorming in voorbereiding is om het programma te wijzigen, is sprake van een verliesvoorziening (nominaal € 13,5 miljoen; 2018 € 13,3 miljoen) die door de gemeente contant is gemaakt (€ 11,9 miljoen). Voor deze verliesvoorziening is Op 23 januari 2020 middels een raadsbesluit besloten € 7,5 van historische plankosten af te boeken. Dit is overeenkomstig het BBV niet verwerkt in de jaarrekening 2019.
- ▶ Verwacht resultaat van in uitvoering genomen projecten € -13,9 miljoen, reeds genomen winst op deze projecten €10,0 miljoen (73%). Nog te nemen resultaat 2020 e.v. €-11,4 miljoen.
- ▶ De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 68 miljoen, hiermee is reeds ruim 36% van de verwachte opbrengsten (totaal € 191 miljoen) gerealiseerd.
- ▶ De nog te realiseren kosten bedragen € 53 miljoen, hiermee is reeds ruim 26% van de verwachte kosten (totaal € 204 miljoen) gerealiseerd.

Redelijkheid belangrijkste schattings-elementen vastgesteld

Voorziening De Tuinen € 13,5 miljoen nominaal

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Geen bevindingen
SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Aalsmeer de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechte(n)s in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2019 niet meer bedragen dan € 194.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2019 van de gemeente Aalsmeer niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2019 van de gemeente Aalsmeer voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wel vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de juiste verwerking en uitvoering van de vaststellingsovereenkomst van de voormalig gemeentesecretaris. Zoals in een vroeg stadium aangegeven aan de gemeente zien wij op basis van onze eerste analyses belangrijke risico voor de uitbetaling.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2019. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen resterende fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens **Bijlage B**.

4.5 Begrotingsrechtmatigheid

Overschrijding
baten/lasten € 1,0
miljoen

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

Zoals blijkt uit de figuur is op twee programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren. Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT <u>NIET</u> MEE IN OORDEEL	TELT <u>WEL</u> MEE IN OORDEEL
1. Ruimtelijke ordening (totaal € 893.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet tijdig is gesignaleerd.	✓	
4. Wonen en bouwen (totaal € 112.000)	Past binnen het bestaande beleid welke niet tijdig is gesignaleerd. Daarnaast zijn de hogere lasten meer dan gecompenseerd door hogere baten op het zelfde programma	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2019 (pagina 39).

4.6 Significante schattingsposten

Schatting zijn in het algemeen neutraal van aard

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat het college schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het management. Een goed inzicht in de jaarrekening vereist kennis van deze posten. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld. In het hierna opgenomen overzicht hebben wij van de jaarrekeningposten waaraan een belangrijke schatting ten grondslag ligt grafisch weergegeven op welke wijze wij de door het college gebruikte mate van prudentie inschalen.

POST IN DE JAARREKENING	BEDRAG (x € 1.000)	BEOORDELING HUIDIG BOEKJAAR	TOELICHTING SCHATTING
Voorziening dubieuze debiteuren	649		De voorziening dubieuze debiteuren is consistent met voorgaand jaar bepaald aan de hand van de werkelijke debiteuren, afloop in het boekjaar en algemene rekenregels.
Voorzieningen	6.309		De voorziening bestaat hoofdzakelijk uit een voorziening voor facilitaire projecten (€ 2.4mio), onderhoud vastgoed o.b.v. een gedegen onderhoudsplan en de voorziening pensioen, gebaseerd op een actuariële berekening.
Waardering materiële vaste activa	71.747		De schattingsonzekerheid hier is zeer beperkt aangezien de voorgeschreven afschrijvingspercentages worden gehanteerd. Voor duurzame waardevermindering en wordt aansluiting gezocht bij (WOZ) taxaties.
Waardering financiële vaste activa	4.563		Waardering op basis van verkrijgingsprijs. Duurzame waardevermindering is ingeschat op basis van de intrinsieke waarde van deelnemingen. Voor leningen wordt de situatie van de leningnemer beoordeeld.
Waardering grondexploitaties	13.834		Bij de winstneming zijn risico's meegewogen die wij niet middels onderbouwde, cijfermatige analyses hebben kunnen aansluiten/controleren. Aangezien deze analyses het resultaat drukken achten we deze conservatief, maar acceptabel.

■ Conservatief maar acceptabel

■ Neutraal

■ Optimistisch maar acceptabel

Bijlagen

- A Onze controle
- B Bevindingen SiSa-bijlage

A. Onze controle

Materialiteit
€ 1 miljoen

Wij zijn onafhankelijk

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Aalsmeer, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld zijn in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 20 november 2019 met kenmerk RB/EdG/AAG/AA19-1555.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.023.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controle cliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij bevestigen dat we geen giften hebben gegeven aan dan wel aangenomen van de organisatie of haar personeel. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden.

Onderkende risico's:

- Management override
- EU-aanbestedingen
- Waardering grex
- ICT

Continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 20 november 2019. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering, waarbij hoofdzakelijk gegevensgericht wordt gecontroleerd. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van gemeente Aalsmeer. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- ▶ In onze controlestandaarden (NV COS) wordt expliciet het risico van management override (bewuste beïnvloeding door bestuur of management van de jaarcijfers) als belangrijk te onderkennen theoretisch risico benoemd. Als accountant moeten wij in onze werkzaamheden hier specifiek aandacht aan besteden. Management override kan plaatsvinden door bijvoorbeeld schattingen te beïnvloeden. Om het resterende risico te beperken beoordelen wij schattingsprocessen en bijzondere journaalposten in detail.
- ▶ Het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels waardoor gelden onrechtmatig besteed worden.
- ▶ Onjuiste waardering bouwgronden in exploitatie (materiële post met verschillende schattingselementen).
- ▶ Een niet getrouw beeld in de jaarrekening als gevolg van ongeautoriseerde handelingen in de IT-systemen.
- ▶ Onrechtmatige besteding van gelden aan de jeugdzorg en Wmo doordat de prestatielevering niet vastgesteld kan worden.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2019 van gemeente Aalsmeer aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring, gedateerd op datum, afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2019 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van gemeente Aalsmeer zijn gebaseerd op de veronderstelling dat gemeente Aalsmeer als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Specifiek is dit jaar een toelichting opgenomen ten aanzien van de ontwikkelingen rond het COVID-19, coronavirus. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De grondslagen van de jaarrekening 2019 zijn aanvaardbaar

De jaarstukken 2019 van uw gemeente bestaan uit:

- ▶ Het jaarverslag 2019 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen).
- ▶ De jaarrekening 2019 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel ‘programmaverantwoording’ van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2019. In 2019 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Geen materiële non-compliance geconstateerd

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie en functionaris(sen) (waaronder concern controller) en met de auditcommissie en de wethouder. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar gemeente specifieke omstandigheden zoals de activiteiten (waaronder aanbestedingen), hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2019. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht namelijk de belangrijkste bevindingen zijn:

- ▶ Identificatie gebruikers en toekennen rechten niet sterk
- ▶ Geen sterk, geïmplementeerd wachtwoordbeleid voor Gouw en Suite4SociaalDomein
- ▶ User controls in wijzigingsbeheer onduidelijk

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Aalsmeer heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst.

STREKKING CONTROLEVERKLARING RECHTMATIGHEID	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2019 in het kader van SiSa worden verantwoord. Wij doen dit middels een tabel, die ook moet worden opgenomen als geen fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Per regeling wordt aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Deze tabel hierna weergegeven.

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
C1	Regeling Reductie Energieverbruik	Geen	-	-
D8	OCW D8 Onderwijs Achterstanden Beleid	Geen	-	-
G2	SZW G2 Gebundelde uitkering	Geen	-	-
G3	SZW G3 Besluit bijstandsverlening zelfstandigen	Geen	-	-
H4	VWS Specifieke uitkering Sport	Geen	-	-

bdo.nl